
KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 19/00022
Dato: 25. november 2019

Klager: NCC Construction AS
Representert ved: Protector IP Consultants AS

Innklaget: Oslo Kommune Bymiljøetaten AS
Representert ved: Oslo Patentkontor AS

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Elisabeth Ohm, Gunnar Nilsen Søndersrød og Turid Helene Tronbøl

har kommet fram til følgende

AVGJØRELSE

- 1 Kort fremstilling av saken:
- 2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 29. oktober 2018, hvor norsk patent nr. 334886 ble opphevet etter innsigelse på bakgrunn av at oppfinnelsen ikke ble ansett å inneha oppfinneshøyde.
- 3 Den tekniske løsningen vedrører et rensesystem for å redusere forurensingen fra forurenset snø.
- 4 Patentet ble meddelt 30. juni 2014d med følgende to selvstendige krav:
  1. Anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is k a r a k t e r i s e r t v e d at anlegget omfatter en smelteanordning omfattende et omrøringskammer (3) med et innløp (1) for snø og is og et innløp for vann fra en vannkilde valgt blant havet, en fjord, en stor ferskvannssjø, en stor elv eller en annen stor vannkilde, for varmeveksling mellom innført snø og is og innført vann og derved nedsmelting av snøen og isen, en renseanordning (4, 5) som renser ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is.
  5. Fremgangsmåte for nedsmelting og rensing av snø og is, ved anvendelse av anlegget ifølge krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at fremgangsmåten omfatter:
å tilføre anlegget forurenset snø og is,
å ta inn vann fra en vannkilde til et omrøringskammer,
å smelte ned snøen og isen ved varmeveksling i omrøringskammeret mot det fra vannkilden innførte vann, og
å rense snøen, isen og vannfasen fra den nedsmeltede snø og is ved hjelp av en renseanordning.

Til krav 1 er det knyttet tre uselvstendige krav.

- 5 I klageomgangen leverte klager inn nytt kravsett den 20. desember 2018 til behandling i klagesaken. De selvstendige kravene er her endret til det følgende:
  1. Anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is k a r a k t e r i s e r t v e d at anlegget omfatter et i anlegget integrert innløp (1) tilpasset for å dumpe snø og is direkte inn i innløpet, en i anlegget integrert knuseinnretning (2), anordnet for mottak av snø og is fra innløpet (1), et omrøringskammer (3) anordnet for mottak av snø og is fra knuseinnretningen, et innløp for vann fra en vannkilde valgt blant havet, en fjord, en stor ferskvannssjø, eller en stor elv, til innløpet (1), idet vannet gir transport av snø og is fra innløpet, gjennom knuseinnretningen og til omrøringskammeret (3), hvor videre omrøring og varmeveksling mellom innført snø og is og innført vann og derved nedsmelting av snøen og isen finner sted, en i anlegget integrert renseanordning (4, 5) som renser ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is, omfattende sedimenteringsinnretninger for utskilling av ikke-oppløste partikler og filter som renser ut oppløst forurensing fra vannfasen, og et i anlegget integrert utløp til vannkilden for vann renses for oppløst og ikke-oppløst forurensing.
  8. Fremgangsmåte for nedsmelting og rensing av snø og is, ved anvendelse av anlegget ifølge ett av krav 1-7, k a r a k t e r i s e r t v e d at fremgangsmåten omfatter:
å tilføre anlegget forurenset snø og is, ved å dumpe snøen og isen direkte inn i et innløp (1),

å ta inn vann fra en vannkilde valgt blant havet, en fjord, en stor ferskvannssjø, eller en stor elv, til innløpet, å knuse snø og is mottatt fra innløpet til en knuseinnretning (2), i henhold til behov, å føre snøen og isen inn i et omrøringskammer (3), å smelte snøen og isen videre ved varmeveksling i omrøringskammeret mot det fra vannkilden innførte vann, og å rense ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is ved hjelp av en renseanordning, omfattende å sedimentere ut ikke-oppløst forurensing i en sedimenteringsanordning og å filtrere ut oppløst forurensing i et filter som fjerner oppløst forurensing i vann, og å lede vann renses for oppløst og ikke-oppløst forurensing ut gjennom et utløp til vannkilden.

Til krav 1 og krav 8 er knyttet henholdsvis syv og to uselvstendige krav.

Klager har videre sendt inn et første subsidiære kravsett som tilsvarer det tredje subsidiære kravsettet innlevert under innsigelsesbehandlingen og som lyder som følger:

1. Anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is, k a r a k t e r i s e r t v e d at anlegget omfatter en smelteanordning omfattende et omrøringskammer (3) med et innløp (1) for snø og is og et innløp for vann fra en vannkilde valgt blant havet, en fjord, en stor ferskvannssjø, en stor elv, for omrøring og nedsmelting av innført snø og is med innført vann, en renseanordning (4,5) som renses ut oppløst og ikke-oppløst forurensning fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is, en knuseinnretning (2) for nedknusing av snø og is, og en sorteringsinnretning (1) som sorterer ut større objekter fra den forurensede snø og is forut for knuseinnretningen.
8. Fremgangsmåte for nedsmelting og rensing av snø og is, ved anvendelse av anlegget ifølge krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at fremgangsmåten omfatter: å tilføre anlegget forurenset snø og is, å ta inn vann fra en vannkilde til et omrøringskammer, å omrøre og smelte ned snøen og isen ved varmeveksling i omrøringskammeret mot det fra vannkilden innførte vann, og å rense ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is ved hjelp av en renseanordning.

I tillegg har klager sendt inn et andre subsidiært kravsett som tilsvarer det fjerde subsidiære kravsettet innlevert i innsigelsesomgangen:

1. Anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is, k a r a k t e r i s e r t v e d at anlegget omfatter en smelteanordning omfattende et omrøringskammer (3) med et innløp (1) for snø og is og et innløp for vann fra en vannkilde valgt blant havet, en fjord, en stor ferskvannssjø, en stor elv, for omrøring og nedsmelting av innført snø og is med innført vann, en renseanordning (4,5) som renses ut oppløst og ikke-oppløst forurensning fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is, en knuseinnretning (2) for nedknusing av snø og is, og en sorteringsinnretning (1) som sorterer ut større objekter fra den forurensede snø og is forut for knuseinnretningen, og at anlegget er anordnet på en lekter.
8. Fremgangsmåte for nedsmelting og rensing av snø og is, ved anvendelse av anlegget ifølge krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at fremgangsmåten omfatter: å tilføre anlegget forurenset snø og is, å ta inn vann fra en vannkilde til et omrøringskammer, å omrøre og smelte ned snøen og isen ved varmeveksling i omrøringskammeret mot det fra vannkilden innførte vann, og å rense

ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is ved hjelp av en renseanordning.

I tillegg til det selvstendige anordningskravet i det første subsidiære kravsettet, er det tatt inn et ytterligere trekk om at anlegget er anordnet på en lekter. Det samhørende selvstendige fremgangsmåtekravet er likt det selvstendige fremgangsmåtekravet fremsatt i det første subsidiære kravsettet.

6 I forbindelse med søknadsbehandlingen før meddelelse trakk Patentstyret frem følgende publikasjoner:

D1: US 2008/178866 A1

D2: JP 11181730 A

D3: JP 3262811 A

D4: JP 10266153 A

D5: JP 2006183256 A

7 I forbindelse med innsigelsen har følgende dokumenter blitt trukket frem:

D6: Rapport «Snøsmelteanlegg Bekkelaget», datert april 1999

D7: Rapport «Håndtering av snø fra det kommunale veinettet i Oslo», datert februar 2002

D8: Rapport «Lokalisering av snødeponi i Oslo», datert april 2006

8 Klage på Patentstyrets avgjørelse innkom 20. desember 2018.

9 **Grunnene for Patentstyrets vedtak er oppsummert som følger:**

- Oppfinnelsen ifølge kravene i patentet er ikke patenterbar fordi den ikke skiller seg vesentlig fra kjent teknikk etter patentloven § 2.
- D6-D8 anses å ha vært allment tilgjengelige før søknad nr. 20090381 ble innlevert, og vil kunne være relevante i vurderingen av patenterbarhet.
- Samtlige trekk ved oppfinnelsen ifølge krav 1 i patentet er kjent i sin helhet fra hver av rapportene D6 og D8. Det samme gjelder oppfinnelsens krav 5.
- Spesielt D8, som Patentstyret mener utgjør nærmestliggende kjente teknikk, viser anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is. Anlegget omfatter et omrøringskammer med et innløp for snø og is og et innløp for vann fra fjorden, for varmeveksling mellom innført snø og is og

innført vann og derved nedsmelting av snøen og isen, og en renseanordning i form av sedimentering og filtrering av vannet før det føres tilbake i fjorden, hvor sistnevnte vil kunne rense ut oppløst og ikke-oppløst forurensing fra vannfasen som inneholder den nedsmeltede snø og is.

- Oppfinnelsen ifølge krav 1 angir derfor ikke noe nytt. Tilsvarende angir heller ikke oppfinnelsen ifølge krav 5 noe nytt.
- Krav 2 vil ikke ha nyhet i forhold til D8 og dets bruk av snøfreser.
- Det objektive tekniske problem som løses ved oppfinnelsen ifølge uselvstendig krav 3, sett i lys av D8, er å tilveiebringe en innretning som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snø/is for å ikke skade knuseinnretningen.
- Publikasjon D5 oppviser et anlegg for nedsmelting og rensing av snø/is omfattende en knuseinnretning (26) for nedknusing av is, samt at det forut for knuseinnretningen (26) finnes en sorteringsinnretning (32) som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snø og is, og dermed hindre at større objekter kan skade knuseinnretningen, se figur 4.
- Stilt overfor det nevnte problemet og med utgangspunkt i D8, vil det være nærliggende for en fagperson å komme frem til løsningen som er angitt i krav 3 ved å kombinere læren av D8 med D5. Oppfinnelsen ifølge krav 3 skiller seg derfor ikke vesentlig fra teknikkens stilling og er ikke patenterbar.
- Uselvstendig krav 4 angir en ny utføringsform for anlegget i selvstendig krav 1. Denne utføringsformen kan direkte og entydig utledes av D5, hvor det fremgår at slike anlegg for smelting av snø og is kan omfatte anordninger for å tilføre hetvann til den forurensede snø og is, jf. avsnitt [0002]. Oppfinnelsen ifølge krav 4 skiller seg derfor ikke vesentlig fra teknikkens stilling og er ikke patenterbar.
- De nye kravsettene som patenthaver har sendt inn er vurdert. Kravene er ikke riktig nummerert i det tredje og fjerde subsidiære kravsettet.
- Patentvernets omfang er ikke utvidet ved de nye kravene, jf. patentloven § 19, annet ledd.
- Analogt med det som er angitt over, mangler oppfinnelsen ifølge krav 1 og krav 5 i det endrete kravsettet nyhet. Krav 1 og 5 er presisert ved at det er angitt at omrøringen skjer med vannet innført fra den store vannkilden «for omrøring og nedsmelting av innført snø og is med innført vann». Det er kjent fra D8 at massen skal smeltes og omrøres med innpumpet vann fra fjorden.
- Analogt med det som er angitt ovenfor, vil heller ikke oppfinnelsen ifølge krav 2 i det endrede kravsettet av 3. juli 2015 inneha nyhet, mens det vil mangle oppfinnelseshøyde for oppfinnelsen ifølge krav 3 og 4.

- Heller ikke oppfinnelsen ifølge krav 1, 2 og 5 i det andre subsidiære kravsettet av 6. april 2016 vil oppvise nyhet, mens det vil mangle oppfinnelseshøyde for oppfinnelsen ifølge krav 3 og 4.
- Oppfinnelsen ifølge krav 1 og 5 i det tredje subsidiære kravsettet innkommet 6. april 2016 oppvise nyhet ved at trekkene fra krav 2 og 3 er innarbeidet i nevnte krav 1, men vil i likhet med trekkene i krav 4 mangle oppfinnelseshøyde, sml. over.
- I det fjerde subsidiære kravsettet som ble levert 6. april 2016 er den kjennetegnende delen av krav 1 presisert. Dette omfatter et endret krav 1 og 5, og vil i likhet med det tredje subsidiære kravsettet oppvise nyhet, men hvor det i krav 1 er ytterligere spesifisert at anlegget er anordnet på en lekter.
- Oppfinnelsen ifølge krav 1 i det fjerde subsidiære kravsettet er dermed ny i forhold til den nærmeste kjente teknikk, D8, ved følgende trekk:
  - i) en sorteringsinnretning som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snø og is, forut for knuseinnretningen, og
  - ii) at anlegget er anordnet på en lekter.
- Trekkene i) og ii) har uavhengige tekniske effekter, og vil følgelig innebære uavhengige delproblem som må vurderes separat når det gjelder oppfinnelseshøyde. Det objektive tekniske delproblem som løses ved de nye trekkene i) og ii) ifølge krav 1 i det fjerde subsidiære kravsettet, sett i lys av D8, er å tilveiebringe
  - a) en innretning som hindrer at større objekter kan skade knuseinnretningen,
  - b) at snø og is kan dumpes direkte fra lastebiler og inn i snøsmelteanlegget, og at smelteanlegget ikke opptar selve kaiområdet
- Fra D5 er det kjent å dumpe snø direkte fra lastebiler og inn i snøsmelteanlegget, uten å gå veien om mellomlagring eller snøfresing. Snøen faller da først på en sorteringsinnretning som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snø og is, forut for knuseinnretningen.
- En fagperson som stilles overfor det objektive tekniske delproblem A, vil komme frem til den modifiseringen som trekk i) innebærer ved å kombinere læren av D8 med D5. Trekk i) gir derfor ikke bidrag til å gi anlegget oppfinnelseshøyde.
- Ingen av de aktuelle motholdene viser at anlegget er anordnet på en lekter.
- Det anses alminnelig kjent å benytte en lekter til å plassere utstyr og anlegg innenfor en rekke fagområder, dersom en har behov for å utføre ulike oppgaver til vanns. Det vil være nærliggende for en fagperson som står overfor det objektive tekniske delproblem B, å anordne anlegget på en lekter, slik at snø og is kan dumpes direkte fra lastebiler og inn i

snøsmelteanlegget, og at smelteanlegget ikke opptar selve kaiområdet. Trekk ii) gir derfor heller ikke bidrag til oppfinnelseshøyde.

- Oppfinnelsen ifølge krav 1 i det fjerde subsidiære kravsettet består kun i sammenstillingen eller sammenkoblingen av kjente anordninger eller prosesser som fungerer på normal måte og frembringer ikke noen uventet teknisk effekt. Dette innebærer en nærliggende og ikke oppfinnerisk kombinasjon av trekk.
- Oppfinnelsen mangler følgelig oppfinnelseshøyde for krav 1, 4 og 5 i det feilnummererte fjerde subsidiære kravsettet.
- Patent nr. 334886 oppheves.

10 Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patentstyrets avgjørelse er feil og påklages herved.
- De nye kravene som er innlevert til Klagenemnda og som bes lagt til grunn for klagen ved vurdering av nyhet og oppfinnelseshøyde, er spesifisert så tydelig at det bør være åpenbart at både nyhet og oppfinnelseshøyde foreligger. Det bes om at saken føres tilbake til Patentstyret for opprettholdelse av patent med krav endret etter innsigelse.
- Det legges til grunn at D6-D8 er gyldige mothold. Imidlertid er det betydelige feil i hvordan både nyhet og oppfinnelseshøyde vurderes av Patentstyret, samt hvordan motholdene og oppfinnelsen forstås.
- De aller fleste patenterte oppfinnelser, trolig langt over 95 %, inneholder kun trekk som er «kjente i seg selv», ofte fra en og samme publikasjon. Likevel er det blitt meddelt patent. Det er ikke slik at kravene som definerer en oppfinnelse må inneholde enkelttrekk som i og for seg ikke eksisterer tidligere for å være patenterbare.
- Patentet som meddelt har to typer krav, produkt/apparat i krav 1-4, samt fremgangsmåtekrav 5.
- Patentstyret har valgt D8 som nærmeste mothold, og innklagede har valgt D6.
- For å være foregripende (fjerne nyhet), må en enkelt utførelsesform, i ett enkelt mothold, inneholde samtlige trekk. Det er ikke lov å kombinere trekk, selv ikke mellom utførelsesformer beskrevet eller illustrert i samme dokument, jf. T 308/87.
- Det er altså ikke tilstrekkelig å vise til at enkelte trekk er sammenfallende, eller (feilaktig) at alle trekk finnes i en publikasjon. Det er en spesifikk kombinasjon av trekk i ett enkelt mothold som må vise identitet, både med hensyn til hvilke trekk som finnes og hvilke trekk fra D8 (eller D6) som ikke er nødvendige.

- Nyhet skal vurderes i forhold til en utførelse i ett mothold. Dersom noen som helst modifisering av nærmeste utførelsesform i nærmeste mothold er nødvendig, er nyhetskravet oppfylt («Conformance of all features») (T 177/83 Guidelines, Part F, Ch IV, 4.13, (Del C, kapittel II – Patentkravene, 4.9, o Patentretningslinjene) [sic].
- Et dokument som ikke gir «enabling disclosure» fjerner ikke nyhet (T 206/83).
- Patentstyret tolker krav 1 altfor bredt på side 11 i avgjørelsen, og vurderer nyhet feilaktig når det gjelder fakta og vurderingsmetode. Det vises ikke til noen bestemt utførelsesform i D8 (eller D6), eller gis noen reell begrunnelse, men hevder at samtlige trekk i sin helhet er kjent fra D8 og D6. Dette strider mot gjeldende regelverk og hvordan nyhet skal vurderes.
- Patentstyret synes å forstå alt som står definert om smelteanordningen som ett trekk, uavhengig av om smelteanordningen inneholder flere forskjellige trekk, oppdelt i flere enheter med ulike navn og henvisningsbetegnelser til figurene, arrangert annerledes enn i motholdene, og uavhengig av om funksjonen er annerledes.
- Å vise til trekk som har en tilsynelatende lignende funksjon, medfører en funksjonell subjektiv betraktning som er forbudt ved nyhetsvurderingen. Det minner om det for lengst foreldede ekvivalensbegrepet brukt av Patentstyret tidligere i nyhetsvurderingen.
- Når nyhet skal vurderes, er det ikke korrekt å tolke et dokument til å også omfatte velkjente ekvivalenter som ikke er beskrevet i dokumentet.
- Vi minner om at «any element of subjectivity must be excluded in applying the concept of novelty», jf. G 1/92 r. 2.1.
- De vesentligste forskjellene mellom anlegget ifølge oppfinnelsen og D8, er følgende:

D8 viser ikke et anlegg med et integrert eget separat inntak (1) for snø og is, tilpasset for å dumpe snø og is direkte fra kjøretøy (lastebiler) inn i inntaket.

Det ses tydelig fra figurene 1 og 2 i patentet at vanninnløpet er ført inn i inntaket for snø og is, og ikke direkte inn i et omrøringskammer (smeltebasseng i D8, hvilket smeltebasseng i D8 mottar snø fra snøfreser og vann fra vannkilde direkte). Vannet fører snøen og isen fra inntaket videre til knuseinnretningen og videre inn i omrøringskammeret i anlegget, ifølge oppfinnelsen. I D8 føres oppfrest snø og is og vann direkte inn i et smeltebasseng. D8 inneholder ikke en egen knuseinnretning (2) som en integrert del av anlegget. Merk at det separate innløpet (1) mottar vannet, og i innløpet innført snø, is og vann føres med vannet videre inn i en separat knuseinnretning (2), integrert i anlegget, hvor snøen og isen knuses for å få større overflateareal og raskere nedsmelting lenger nedstrøms i anlegget, i det nedstrøms plasserte omrøringskammeret (3). Merk at smeltingen begynner straks snø, is og vann møtes i innløpet 1, hvorfor innløpet 1 og knuseinnretningen 2 begge er del av smelteanordningen, idet de medvirker til smeltingen. Patentstyret synes å tro at dette er en enhet, selv om D8 foreskriver snøfreser på kaien og innføring av oppfrest snø og is og vann direkte i et smeltebasseng.

D8 inneholder ikke en egen sorteringsinnretning (1) forut for knuseinnretningen. Spesielt ikke med en anordning for å kunne riste sorteringsanordningen (risten foran innløpet).

D8 inneholder ikke en anordning for å føre hetvann fra generatorer eller aggregater, slik at større isklumper lettere smeltes ned og ikke tilstopper risten eller trommelen (side 3, linje 4-7 og 17-19 og 26-27).

D8 inneholder ikke rensutstyr for å fjerne oppløst forurensing i vannet, slik som «kalksandfiltre» (side 4, linje 3 i patentet). Ordet «filtrering» er brukt en gang i D8, men ikke i forbindelse med anleggets utforming, i kap. 6.2.2 i D8, hvor nærmeste utførelsesform av D8 må anses å være definert. Nærmeste utførelsesform i D8 må vurderes uten noen tolkning eller i kombinasjon med andre trekk fra D8. Anlegget ifølge D8 inneholder kun sedimentasjonsutstyr som separerer ut partikler større enn 1 mm. Partikler er ikke oppløst forurensing i vannfasen, men en egen separat fase, endog i fast form. Generell filtrering fjerner kun partikler over en viss størrelse, mens forurensing oppløst i vannet slipper gjennom.

D8 inneholder ikke beskrivelse eller illustrasjon av en utførelse slik at «snøen kan dumpes med lavest mulig resulterende transportvei, slik at kaiområdet for øvrig kan anvendes helt som tidligere», se patentet side 4 linje 19-20.

D8 inneholder ingen beskrivelse eller illustrasjon av en utførelse slik at snøen kan dumpes på ett sted, rett inn i anlegget, uten å måtte mellomlagres, flyttes innen mellomlageret og transporteres fra mellomlageret (mellomlager 6 i D8) til et annet areal (tippareal 5 i D8) hvorfra snøen og isen føres gjennom en snøfreser for oppmaling og kasting inn i anlegget, direkte inn i et smeltebasseng.

- Det er feil av Patentstyret å tolke krav 1 subjektivt og bredere enn søknaden gir grunnlag for.
- Patentkrav skal defineres ved positive trekk, kun ved de trekkene som er nødvendige for å oppnå oppfinnelsens hensikt. Med oppfinnelsen er det ikke bruk for snøfreser eller store kaiarealer, og det er derfor ikke spesifisert i kravene.
- Patentstyret beskriver ikke hvilken utførelse i D8 som er nærmeste utførelsesform, men henviser feilaktig til hele D8 og hevder at hvert trekk for seg er kjent fra D8 (og D6), hvilket er både feil metode og feil i forhold til flere trekk.
- Den eneste anleggsbeskrivelsen som finnes i D8 er beskrevet på side 30-31, avsnitt 6.2.2.
- Anlegget ifølge D8 er enhetene 1-4 ifølge den utydelige plantegningen figur 6.3. Det er følgelig ikke et eget inntak for snø og is, separat fra smeltebassenget, for å kunne motta snø og is direkte fra lastebiler. Det er ikke innføring av vann i et slikt separat inntak, slik at nedsmeltingen begynner allerede i et slikt separat inntak. Det er heller ikke en egen knuseinnretning integrert som en egen del av anlegget, mellom inntaket og smeltebassenget. Allerede i knuseinnretningen smeltes snøen og isen, hvorfor dette er oppført som en del av

smelteanordningen. Det er heller ikke noe som tyder på at sedimenteringsbassenget 4 er noe annet enn nettopp et sedimenteringsbasseng med lameller.

- Den spesielle filtreringen som er nødvendig for å fjerne oppløst forurensing, finnes ikke beskrevet hverken i D8 eller D6. Filtrering fjerner generelt kun partikler, og da over en viss størrelse som ikke slipper gjennom filtrene. Partiklene er ikke oppløst forurensing i vannet. Partiklene er partikler nettopp fordi de ikke er oppløst i vannet. Patentstyret har sett fullstendig bort fra dette faktum.
- D8 inneholder ingen beskrivelse eller illustrasjon av en utførelse slik at «snøen kan dumpes med lavest mulig resulterende transportvei, slik at kaiområdet for øvrig kan anvendes helt som tidligere», se patentets beskrivelse side 4, linje 19-20. Dersom noen som helst modifisering av nærmeste utførelsesform i nærmeste mothold er nødvendig, er nyhetskravet oppfylt.
- Oppfinneshøyde er blitt vurdert med utstrakt bruk av etterpåklokskap.
- Endringene i kravene er hverken ulovlige endringer eller medfører utvidet beskyttelsesomfang.
- Basis for kravene er som følger: Krav 1 er basert på krav 1-2 som innlevert, og fig. 1, 2 og 4, samt side 4 linje 28-30, og side 3, linje 34 – side 4, linje 3. På figurene 1, 2 og 4 ses tydelig inntak for vann og i inntaket (1) for snø og is, uttak for vann (10, figur 4), og hvordan inntaket (1) er integrert i anlegget «oppstrøms» knuseinnretningen (2) som igjen er oppstrøms omrøringskammeret (3), som igjen er oppstrøms renseanordningen. Det følger implisitt at vannet fører snø og is gjennom trinnene (1) og (2) og videre inn i smeltebasseng (3).
- Krav 2 er basert på krav 2 som patentert og beskrivelsen side 3, linje 12.
- Krav 3 er basert på krav 3 som patentert og beskrivelsen side 3, linje 4-7.
- Krav 4 er basert på krav 4 som patentert og beskrivelsen side 3, linje 17-20 og 21-22.
- Krav 5 er basert på beskrivelsen side 4, linje 18-20, og 9, samt følger implisitt av figur 1, 2 og 4.
- Krav 6 er basert på beskrivelsen side 3, linje 32 – side 4, linje 3.
- Krav 7 er basert på beskrivelsen side 4, linje 8-10 og 18-20, samt figurene 1, 2 og 4.
- Krav 8, 9 og 10 har basis som henholdsvis 1, 5 og 6.
- De tilføyde trekk i de selvstendige krav 1 og 8 medfører en begrensning av beskyttelsesomfanget i forhold til patentet.

- Når det gjelder nyhet, inneholder anlegget ifølge D8 kun smeltebasseng (3), hvor allerede opp-frest snø og is kastes inn, og med inntak for vann direkte inn i smeltebassenget, samt et sedimenteringsanordninger beregnet til å ta ut partikler større enn 1 mm.
- D6 benytter en annen vannkilde og har ikke noen integrert renseanordning.
- Det er derfor åpenbart at nyhet foreligger for krav 1, og dermed alle øvrige krav, uavhengig av om D8 eller D6 velges som nærmeste mothold.
- Når det gjelder oppfinneshøyde, kan det objektive tekniske problem defineres som å tilveiebringe et smelte- og renseanlegg som gir lavere energibruk, kortere transportvei, mindre arealbruk og bedre rensing.
- Trekk i D8, utover dem i avsnitt 6.2.2 bidrar ikke. Begrepet «filtrering» synes å være forvekslet med lamellsedimentering i D8 side 29 avsnitt 6.2 når det der nevnes at vannet «filtreres» før det føres ut i fjorden, fordi ingen filtre er beskrevet eller illustrert om anlegget noe sted i D8. Filtrering generelt fjerner kun partikler, hvilke partikler ikke er oppløst i vannfasen, men derimot er i fast tilstand.
- Ved å kombinere D8 med D6, vil rensed avløpsvann eventuelt benyttes som vannkilde, og eventuelt trykkluft til omrøring. Eventuelt blir et eksisterende renseanlegg for avløpsvann brukt til rensing. Ingen slik kombinasjon vil inneholde trekkene i den karakteriserende del i endret krav 1 sammenlignet med D8 og D6 lest alene eller i kombinasjon.
- D5 er eneste publikasjonen som Patentstyret viser til utover D8 og D6 i avgjørelsen. D5 kan dermed kombineres med D8 og D6 for å vurdere oppfinneshøyde. Det er maksimalt to trekk, utover det som er beskrevet og illustrert i D8 og D6 som kan sies å eksistere i D5. Det er snakk om en knuseinnretning 26, 50 i D5 i form av «crushing blades of spiral shape» 50b, 50c, se maskinoversettelsen av D5. Det er også vist til en utførelse i D5 hvor en lastebil kan tømme snø og is rett inn i et smelleanlegg.
- D5 foreskriver en «conveyor» for transport av snø og is, og «heating elements» for smelting, og er uten renseinnretninger. Det finnes ingen motivasjon i hverken D5, D8 eller D6 for å endre D8 i retning av det endrete krav 1. Krav 1 er ikke nærliggende i lys av kombinasjonen D8, D6 og D5 og kravet innehar dermed oppfinneshøyde.
- Når det gjelder endret krav 2, så omfatter knuseinnretningen 26 ifølge D5 ikke pallarmer eller kjettinger på roterende akslinger, men koniske transportskruer som maler opp snø. Heller ikke D8 eller D6 viser noe tilsvarende som endret krav 2 definerer, og oppfinneshøyde foreligger både ved avhengighet og ved trekkene som definert i krav 2.
- Når det gjelder endret krav 3, viser D5 en rist, over hvilken en lastebil kan dumpe snø og is i en utførelse ifølge D5 hvor et smelleanlegg er nedgravd i bakken. Men enhet 32 ifølge D5 er «grating for check», for «supervising», se maskinoversettelsen av D5, avsnittene [0012 og 0013]. Hverken D5, D8 eller D6 viser en sorteringsanordning, slik som en rist, som omfatter en innretning for å kunne riste sorteringsanordningen.

- Når Patentstyret definerer det objektive tekniske problemet for krav 3 som patentert (sorteringsinnretningen), er det ikke objektivitet, men subjektivitet og etterpåklokskap som anvendes. Det objektive tekniske problemet defineres som «å tilveiebringe en innretning som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snø for å ikke å skade knuseinnretningen».
- Når det gjelder endret krav 4, inneholder hverken D8, D6 eller D5 pekere til «en anordning for å tilføre hetvann fra generatorer eller aggregater til den forurensede snø og is, oppstrøms smelteinnretningen, styrbar dit det er behov for å unngå tilstopping av isbiter». Oppfinnelseshøyde foreligger både ved avhengighet og ved trekkene som er definert i krav 4.
- Når det gjelder endret krav 5, er dette i det minste patenterbart ved avhengighet.
- Når det gjelder endret krav 6, inneholder hverken D8, D6 eller D5 pekere til «et kalksandfilter som renser ut oppløste tungmetaller fra vannfasen».
- Når det gjelder endret krav 7, inneholder hverken D8, D6 eller D5 noen pekere til «et anlegg ifølge krav 1 anordnet på en leker; idet innløpet kan legges mot en kaikant slik at snø og is kan dumpes direkte fra kjøretøy inn i innløpet».
- Lektere i D8 er kun å betrakte som en ren transportenhet, fra lokalitet 10, Oslo havn, se side 24 av 41 i D8.
- I D7 er lektere angitt som uaktuelle fordi de implisitt er uegnet for samtidig innhold av rensfasiliteter, se side 3, kapittel 1.2 andre avsnitt. Oslo kommune, opphavet til D7, har altså ikke vurdert mobile smelteanlegg videre med begrunnelsen at kun «[P]å stasjonære anlegg er det mulig å rense avløpsvannet».
- Endrede krav 1-7 har derfor både nyhet og oppfinnelseshøyde. Derfor har også krav 8-10 nyhet og oppfinnelseshøyde.
- Oslo Kommune Bymiljøetaten ville normalt ha forbenyttelsesrett til anleggene beskrevet i motholdene D8 og D6 i innsigelsen, vel å merke hvis leverandør av rapportene som utgjør D6 og D8, Hjellnes COWI AS, er rette oppfinner og ikke annet er avtalt. Leverandør av rapportene i D8 og D6 i innsigelsen er ikke rette oppfinner. Med de endrete patentkravene som bes lagt til grunn for å opprettholde patentet, er det åpenbart at det dreier seg om en patenterbar oppfinnelse.
- De endrete kravene inneholder trekk som ikke svarer til anleggene ifølge D8 og D6, slik at kommersiell utnyttelse av anleggene ifølge D8 og D6 ikke er hindret av patentet. Slik var situasjonen reelt sett også med patentet som meddelt, men det er litt uklart og ikke så enkelt å se.
- Dersom de endrete kravene ikke kan meddeles, ber vi om at tredje og fjerde subsidiære kravsett vurderes og gjøres gjeldende som første og annet subsidiære kravsett.

- Innklagede har gjort gjeldende at endringene i kravene medfører at de er endret utover det som er grunnlag for i basisdokumentene. Et anlegg for nedsmelting av snø og is og rensing av den resulterende vannfase for ikke-oppløst og oppløst forurensing, representerer en helhetlig teknisk løsning, og har gjort det fra de opprinnelig innleverte dokumentene. Imidlertid er det ikke de tilsiktede virkninger og egenskaper som defineres i kravene, men trekkene som gir de tilsiktede virkninger og egenskaper.
- Figurene er en del av basisdokumentene, og alt som står i kravene er uttrykkelig beskrevet eller illustrert i figurene, eller kan klart og utvetydig utledes fra basisdokumentene eller er implisitt for fagpersonen. Se for øvrig klagen side 11.
- De tilføyde trekk i de selvstendige krav 1 og 8 medfører en begrensning av beskyttelsesomfanget i forhold til patentet.

11 Innklagede har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patentstyrets avgjørelse er korrekt og må opprettholdes.
- Klager kritiserer Patentstyrets avgjørelse basert på angitte fordelaktige egenskaper ved det omsøkte produktet. De påberopte egenskapene fremgår ikke av trekk som er angitt i patentskriftets krav. Trekk som kunne dannet basis for de påberopte fordelaktige egenskapene ble først innført i kravsettet i foreliggende klage. Kravene er nå vesentlig omarbeidet.
- Klager har satt opp et teknisk problem for å hevde kravenes oppfinnelseshøyde:

«Å tilveiebringe et smelte- og renseanlegg som gir lavere energibruk, kortere transportvei, mindre arealbruk og bedre rensing.»
- Dette er ikke ett, men fire objektive tekniske problem som ikke er relatert til hverandre. Dette viser svakheten med kravsettet: trekkene som er innført i krav 1 har ingen overordnet sammenheng og angir følgelig ingen oppfinnelse. Trekkene har ingen samvirkning, men er å betrakte som rent praktiske foranstaltninger som fremkommer under realiseringen av en permanent anordning.
- Klager angir i krav 1 at det er unødvendig med areal avsatt til mellomlagring av snø. D7, som er en sammenfattende rapport over mulige løsninger for håndtering av snø i Oslo, angir i avsnitt 3.1 at det kan dumpes snø direkte ned i smeltetanken. I avsnitt 3.3 diskuteres at anleggets kapasitet gjør det nødvendig med mellomlagringsareal for å ta topper i perioder med stort snøfall. Lignende overveielser er gitt i avsnitt 4.1.3 og 4.2.3. At anlegget tilpasses for å dumpe snøen direkte inn i anlegget, er derfor en rent praktisk tilpasning til anleggets kapasitet og hvor stor andel av snøen det skal ta hånd om.

- Ifølge patentet skal den integrerte knuseinnretningen dele opp snøen slik at den smelter lettere og unngå større klumper is som smelter sent. I D6 benyttes en snøfreser for å laste snøen fra mellomlageret og opp i smeltekarene. Det er angitt nøyaktig samme fordeler. Å integrere en slik funksjon er en rent praktisk anordning i tilfelle man vil bygge et kompakt anlegg som ikke omfatter noe mellomlager.
- Trekket «et omrøringskammer (3) anordnet for mottak av snø og is fra knuseinnretningen» er direkte kjent både fra D6 og D7, når snøfreseren defineres som en knuseinnretning.
- I motholdene D6 og D7 er det skissert bruk av «varmt» vann fra havet, avløpsvann fra renseanlegg, avløpsvann fra fjernvarmeanlegg eller vann oppvarmet med gass fra tidligere avfallsdeponi. Å brukt slikt til å transportere og smelte snøen fra innløpet til smeltekammeret må anses som særdeles nærliggende når anlegget engang er laget som en integrert enhet.
- Når det gjelder trekket med utskilling av ikke-oppløste partikler og filter som renser ut oppløst forurensing fra vannfasen, og et i anlegget integrert utløp til vannkilden for vann renses for oppløst og ikke-oppløst forurensing, uttaler klager at dette trekket omfatter å fjerne også oppløst forurensing fra avløpsvannet i tillegg til partikkelforurensing. Sistnevnte er uttrykkelig nevnt i forbindelse med testanlegget på Bekkelaget og anlegget på Sjursøya, D6. I tillegg er behovet for fjerning av kjemisk forurensing, olje og tungmetaller, nevnt under diskusjonen av mulige alternativer i D7.
- Tilsvarende gjelder for fremgangsmåtekravet i krav 8.
- Trekkene som nå er tilført de selvstendige kravene har ikke vært gjenstand for tidligere krav, og må følgelig anses å være uten oppfinnerisk betydning. De har heller ingen åpenbare synergieffekter av betydning. De nye kravene er derfor like lite godtagbare som de som ble avvist i Patentstyrets avgjørelse.
- Den helhetlige tekniske løsningen som omfattes av patentet omfatter integrerte komponenter hvor vannet gir transport av snø og is fra innløpet, gjennom knuseinnretningen og til omrøringskammeret (3). Dette kan innklagede ikke se at det er grunnlag for i patentdokumentet. Beskrivelsen omtaler anlegget som en sammensetning av separate komponenter og nevner ikke noe om vanntransporten. Det er heller ikke trekk som fremgår av de patenterte kravene eller har vært fremholdt som nytt og patentbegrunnende før nå. Argumentasjonen tillegger oppfinnelsen egenskaper som det ikke er dekning for i de opprinnelige innleverte dokumentene.
- Den patenterte løsningen representerer en sammenstilling av komponenter som er vel kjent fra fagområdet uten at det oppnås noe som ikke er innlysende for den fagkyndige. Det vesentligste ved anordningen er at den er sammenbygget eller integrert. Dette kan ikke betraktes som annet enn en fagmessig selvfølgelighet som følger av et valg fra konstruktørens side.
- Dersom patentet skulle bli opprettholdt, kreves overføring av patentet til innklagede.

12 Klagenemnda skal uttale:

13 Klagenemnda er kommet til samme resultat som Patentstyret, men med en annen begrunnelse.

- 14 Klagenemnda skal vurdere og ta stilling til hvorvidt oppfinnelsen som følger av patent nr. 334886 oppfyller kravene til nyhet og oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 25 første ledd nr. 1, jf. § 2 første ledd. Dersom patentet oppfyller disse kravene, skal Klagenemnda ta stilling til hvorvidt patentet skal overføres til innklagede i tråd med dennes anførsel.
- 15 I klagen er det innsendt et prinsipielt kravsett som er forskjellig fra de kravsett Patentstyret la til grunn ved behandling og avgjørelse av innsigelsen.
- 16 Patentet tilhører det tekniske området for nedsmelting og rensing av snø i et anlegg der snø og is i tillegg til å bli smeltet også renses for forurensinger før rensset smeltevann slippes ut til omgivelsene. Kravene definerer et anlegg omfattende knusing av is og snø, tilførsel av vann og påfølgende omrøring av is, snø og tilført vann for nedsmelting og rensing av snø, samt en fremgangsmåte for bruk av anlegget.
- 17 Ved vurderingen av både nyhet og oppfinnelseshøyde er det kravenes innhold som skal vurderes opp mot den kjente teknikk på søknadstidspunktet, og det er en tenkt gjennomsnittlig fagperson på området som skal brukes som målestokk. Støtte for tolkningen kan hentes fra beskrivelsen ved tvil. Den fagkyndige er fullstendig kjent med teknikkens stand på området på søknadstidspunktet, og har evne til å utnytte alt kjent materiale på en fagmessig måte. Herunder kan den fagkyndige foreta nærliggende nye konstruksjoner, men er ikke i besittelse av innovative evner. Den fagkyndige evner å prøve ut på en god fagmessig måte alle kombinasjonsmuligheter som både var nærliggende og ga en rimelig forventning om å lykkes. I tillegg innehar den fagkyndige fagets alminnelige kunnskap som basis.
- 18 Den relevante fagkyndige i foreliggende sak vil være en ingeniør som er kjent med nedsmelting og rensing av snø, der snø og is som er oppsamlet fra gater og veier, eksempelvis i et urbant miljø, og levert til kjøretøy til et anlegg for nedsmelting og rensing, før smeltevann slippes ut til natur. Fagpersonen har innsikt i hvilke trinn snøen og isen må gjennom før smeltevannet tillates å slippes til omgivelsene. I tillegg har fagpersonen god innsikt i ulike måter for å rense smeltevannet inkludert fjerning av ulike typer forurensing.

Nyhet – det prinsipielle kravsettet

- 19 Etter patentloven § 2 første ledd kan patent bare meddeles for oppfinnelser som er nye i forhold til hva som var kjent før patentsøknadens inngivelsesdag. Vurderingen foretas ut fra patentkravene, som har som formål å definere oppfinnelsen. Oppfinnelsen sammenlignes med teknikkens stilling på søknadstidspunktet. Teknikkens stilling defineres som alt som er blitt allment tilgjengelig, enten skriftlig eller muntlig, gjennom åpenlys utøvelse eller på annen måte, før dagen for patentsøknadens innlevering, jf. patentretningslinjene del C, kap. IV, pkt. 4.1.2. Også den fagkyndiges bakgrunnskunnskap utgjør en del av teknikkens stilling.

- 20 Som ny anses enhver oppfinnelse som ikke kan utledes direkte og utvetydig fra fagets alminnelige kunnskap alene eller sammen med ett enkelt mothold av teknikkens stilling.
- 21 Ifølge patentretningslinjene, del C, kap. IV, pkt. 4.3.1 skal man ved vurderingen av nyhet (til forskjell fra oppfinneshøyde) ikke kombinere separate gjenstander fra tidligere teknikk sammen, se punkt 5.8. Det er heller ikke tillatt å kombinere separate gjenstander tilhørende forskjellige utføringsformer i ett og samme dokument, med mindre en slik kombinasjon uttrykkelig har blitt foreslått, jf. T-305/87 og Klagenemndas avgjørelse PAT 13/023. Imidlertid, hvis et dokument (det primære dokumentet) refererer uttrykkelig til et annet dokument som fremskaffer mer detaljert informasjon om bestemte trekk, kan informasjonen om disse bestemte trekkene bli betraktet som en del av dokumentet som inneholder referansen, jf. T- 153/85.
- 22 Partene er enige om at motholdene D5-D8 alle tilhører samme tekniske område, og at D6-D8 var allment tilgjengelige før innleveringsdatoen for patentsøknaden og dermed utgjør en del av teknikkens stilling.
- 23 D5 er et anlegg for nedsmelting og rensing av snø og is som omfatter en knuseinnretning (26) for nedknusing av is. Forut for knuseinnretningen finnes en sorteringsinnretning (32) som kan sortere ut større objekter fra den forurensede snøen og isen, og dermed hindre at større objekter kan skade knuseinnretningen, jf. figur 4.
- 24 D6 er en studie for et permanent snøsmeltingsanlegg på Bekkelaget i Oslo, basert på erfaringene fra et tidligere anvendt provisorisk snøsmelleanlegg som benyttet avløpsvann fra Bekkelaget renseanlegg i Oslo til snøsmelting. Anlegget tilføres snø og is fra snørydding i byen. Anlegget inneholder følgende aktiviteter for behandling av snø og is i smelte- og renseprosessen: et mottak av snø og is fra snørydding.

- knusing av is og snø. Dette skjer ved hjelp av en snøfreser som i tillegg til å knuse is og snø, også fører knust is og snø inn i bassengene til anlegget for videre behandling, se side 10 nederst og øverst på side 11 i D6, hvor det uttales «... at snø og is på grunn av innlasting med snøfreser både ble revet opp i småbiter og spredd godt ut over bassengflatene, og dette bidro i høy grad til den gode varmeutvekslingen». Se også midt på side 11.

- inntak for og tilførsel av vann fra renseanlegget der vannet som benyttes er rensset avløpsvann fra renseanlegget på Bekkelaget og som har en høyere temperatur som bidrar til forbedret smelting;

- omrøring i et omrøringskammer der luft blåses inn i vannet som er blandet med snø og is for slik å skape bevegelse og omrøring i vannet ved hjelp av den innblåste luft for derigjennom å bidra til smelteprosessen;

- rensing ved sedimentering (se side 13) og flotasjon (se nederst side 3), eventuelt filteranlegg. Det vil ifølge D6 også være mulig å forbedre renseseffekten ved bruk av kjemikalier;

- utpumping av blandingen av tilført vann for smelteprosessen sammen med smeltevann fra smelteprosessen av snø og is.

- 25 D7 utreder fire alternativer for behandling av snø. Ett av disse alternativene er et anlegg for snøsmelting ved fjorden, som omfatter et mottakskammer med spunsede vegger og tett bunn, og tilførsel av sjøvann til kammeret for smelting av snøen. Anlegget forutsetter at knust is og snø tilføres mottakskammeret der vann pumpes opp fra fjorden utenfor og blandes inn, og hvor smeltevannet må renses fordi det ikke lenger er tillatt å føre urensset smeltevann tilbake til fjorden, se kapittel 2.2 «Erfaringer fra snøsmeltingsanlegget på Bekkelaget, bruk av avløpsvann til snøsmelting».
- 26 D8 er en utredning av Hjellnes Cowi med tittelen «Lokalisering av snødeponi i Oslo» og omhandler mulige lokaliseringer for et snøsmelteanlegg, deriblant på Klemetsrud og fjorden ved Sjursøya. I den videre vurderingen av denne publikasjonen forholder Klagenemnda seg kun til de deler som omhandler omtalen av anlegget på Sjursøya, det vil i realiteten si kapittel 6.3. Klagenemnda noterer seg i denne sammenheng at det i D8 også vises tilbake til erfaringer høstet ved det tidligere testforsøket med å bruke rensset avløpsvann fra Bekkelaget renseanlegg. Anlegget ved Sjursøya er utformet med et basseng av stålpunt og betongdekke i bunnen. Snøen kastes opp i bassenget med snøfreser fra en mottaksplass og ved denne prosessen knuses også snø og is. For at snø og is skal kunne tilføres bassenget, må dette nødvendigvis ha en åpning for tilførsel av snø og is. Videre tilføres sjøvann i dette bassenget. Vann pumpes opp fra dypet i fjorden og pumper, rør og dyser sørger for at vannet sirkulerer, slik at man får en omrøring, og blander seg med snøen. Smeltevannet føres til et sedimenteringsbasseng hvor tunge partikler, som sand, singel, stein, o.l. skilles ut og vannet filtreres før det føres tilbake i fjorden. Sedimenteringsbassenget har lameller og vannet filtreres før det slippes ut i fjorden. Dette anlegget er utstyrt med et smeltebasseng og et sedimenteringsanlegg som tilføres smeltet snø fra smelteanlegget. I smeltebassenget tilføres knust is og snø fra snøfreser, samtidig med at vann fra dypere lag i fjorden tilføres og der is/snø blandes hurtig med det tilførte vannet for å få en stor kontaktflate mellom snø og vann. Ifølge teksten i siste avsnitt i punkt 6.2.2 er dette basert på erfaringer fra smelteanlegget på Bekkelaget renseanlegg, der omrøring skjedde ved hjelp av tilførsel av luft og der de opplevde problemer med omrøringen. Etter fullført rensing føres vannet ut i sjøen uten at det angis hvordan dette gjøres, noe det presiserte patentkravet heller ikke berører utover at dette gjøres gjennom et utløp.
- 27 Klagenemnda finner generelt at alle de i patentets krav 1 omtalte funksjoner gjenfinnes i D8. Videre anser Klagenemnda at D6 og D8 hver for seg samlet beskriver et anlegg for nedsmelting av snø og is og at de patentkravene som står til prøving ikke inneholder noen begrensninger som tilsier at den knuse- og innlastingsfunksjonen som skjer med bruk av snøfreser i D6 eller D8 **ikke** kan sies å utgjøre en integrert del av anlegget, da det heller ikke er gitt noen ytterligere konstruktive trekk for hvordan en integrert del skal være. Snøfreseren i D8 er en del av anlegget ved at den knuser og videreformidler snø og is fra innløpet/mottaksplassen til bassenget og må dermed anses som en integrert del av anlegget. Siden patentkravene som står til prøving heller ikke inneholder noen spesifikk angivelse av

hvilke konstruktive trekk som er tatt for å anvende vannet for å transportere snø og is/smeltet snø og is gjennom systemet, så anser Klagenemnda også denne funksjonen/trekket for å være til stede i D6 eller D8 gjennom at vann tilføres bassengene sammen med snø og is som skal smeltes og at vannet videreføres til rensebassenget. Klagenemnda finner derimot ikke at D6 eller D8 inneholder noen direkte angivelse om at vann tilføres anlegget oppstrøms knuseinnretningen, se kravformuleringen «idet vannet gir transport av snø og is fra innløpet, gjennom knuseinnretningen og til omrøringskammeret.».

- 28 Klagenemnda finner på dette grunnlag ikke at alle trekk i det foreslåtte krav 1 kan utledes direkte og utvetydig i noen av motholdene, lest hver for seg. Krav 1 oppfyller dermed kravet til nyhet, jf. patentloven § 2.
- 29 Når det gjelder det selvstendige krav 8, er dette et selvstendig krav relatert til fremgangsmåte for anvendelse av anlegget i krav 1. Det inkluderer alle trekkene som fremgår av krav 1, og siden krav 1 anses å ha nyhet, så tilfredsstiller også krav 8 kravet til nyhet etter patentloven § 2. Ettersom de uselvstendige kravene viser tilbake til et selvstendig krav som har nyhet, så har også de uselvstendige kravene nyhet.

Oppfinnelseshøyde – det prinsipale kravsettet

- 30 Patentloven § 2 første ledd krever videre at oppfinnelsen «skiller seg vesentlig fra» det som var kjent før patentsøknadens inngivelsesdag; det må foreligge oppfinnelseshøyde. Dette innebærer at oppfinnelsen ikke må ha vært nærliggende for en gjennomsnittlig fagkyndig som var kjent med teknikkens stand på søknadstidspunktet, jf. NU 1963:6 s. 127. Vurderingen skal struktureres gjennom problem- og løsning-modellen, hvilket innebærer følgende trinn:
- Fastslå den nærmeste kjente teknikk på prioritetsdagen,
  - Evaluere forskjellene og de tekniske vinningene til oppfinnelsen sammenlignet med nærmeste teknikk,
  - Fastslå det objektive tekniske problem som skal løses, og
  - Vurdere om oppfinnelsen, ved å starte ved den nærmeste kjente teknikk, ville vært nærliggende for den fagkyndige.
- 31 Ved vurderingen av om kravet til oppfinnelseshøyde er oppfylt, skal teknikkens stilling i sin helhet tas i betraktning, og flere mothold kan kombineres. Vurderingen av oppfinnelseshøyde skal foretas ut fra patentkravene. Hvis vilkåret om oppfinnelseshøyde ikke er oppfylt, skal patent ikke meddeles.
- 32 En oppfinnelse anses i henhold til fast praksis for å være nærliggende dersom det må legges til grunn at en fagkyndig som var kjent med teknikkens stilling forut for søknadsdagen, ville ha forsøkt å løse problemet på den i patentkravene angitte måte med en rimelig forventning om å lykkes.

- 33 Klagenemnda anser D8 for å representere nærmeste kjente teknikk, selv om også D6 kunne vært et godt startpunkt for fagpersonen. Partene er enige om at både D6 og D8 har vært allment tilgjengelig på søknadstidspunktet.
- 34 Slik Klagenemnda ser det, anses trekket om at vanntilførelsen til anlegget er anordnet oppstrøms knuseinnretningen for å være det eneste vesentlige trekket i det nye selvstendige patentkravet som fagpersonen ikke direkte og utvetydig kan utlede av D8. For øvrig gjenfinner fagpersonen alle de andre elementene i det prinsipale kravet direkte og utvetydig i D8. Den tekniske effekten som oppnås med ovenfornevnte forskjell er tidlig og økt kontakt mellom vann, snø og is, da knust snø og is direkte vil komme i kontakt med vann og man oppnår dermed å øke nedsmeltingshastigheten. Denne tekniske effekten gjenfinnes på side 2, linje 34-37, der det uttales at nedknusing av isen er svært fordelaktig for å oppnå en stor overflate slik at energien for smelting reduseres. Fagpersonen vet også fra sin alminnelige fagbakgrunn at varmeovergangen mot vann er bedre og raskere enn mot luft.
- 35 Med utgangspunkt i D8 som nærmeste kjente teknikk, kan det objektive tekniske problem som skal løses formuleres som hvordan etablere et anlegg med raskere nedsmeltingshastighet.
- 36 Fagpersonen vil anse området på Sjursøya som definert i seksjon 6.1 i D8 som et anlegg for smelting av snø og is som inkluderer følgende funksjoner: knusing av is og snø, tilføring av varmere vann til snøen og isen, omrøring av innblandet vann i den tilførte snøen og isen for å bedre varmfordelingen mellom snøen og isen og vann for slik å øke nedsmeltingshastigheten, idet det benyttede prinsippet er basert på erfaringene fra smelteanlegget ved Bekkelaget renseanlegg, se nederst side 30 og øverst side 31 i D8. Anlegget omfatter videre separering og fjerning av faste partikler og filtrering av smeltevannet før rensset vann tas ut av anlegget, se øverst på side 31. Fagpersonen vil også se at smelte- og renseprosessen er basert på bruk av to separate bassenger, ett for mottak, tilføring av vann og omrøring for å effektivisere smelting og ett for rensing av smeltevannet, der vann fra smeltebasseng føres videre til sedimenteringsbassenget, se nederst på side 29 i D8.
- 37 Ut fra D8 vil fagpersonen direkte og utvetydig vite at for å få en best mulig og effektiv smelteprosess, er det av betydning å skape så stor kontaktflate som mulig mellom snø og is som skal smeltes og vannet som skal bidra til smeltingen så fort som mulig, jf. den alminnelige fagkunnskap. Fagpersonen ville dermed ut fra dette søke å tilføre vannet tidligere i prosessen, noe som i forhold til D8 vil si å tilføre vannet oppstrøm av knuseprosessen, med en god forventning om å lykkes. Et slikt anlegg ville da vært som angitt i de selvstendige krav som foreliggende i klagen da fagpersonen vet at i anlegget også behøves alle funksjonene som angitt i D8. Følgelig oppfylder krav 1 ikke vilkåret om oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2 første ledd, og patent skal ikke meddeles.
- 38 Å knuse snø og is ved å anvende knuseinnretninger som omfatter pallarmer eller kjettinger på roterende akslinger, anses å være en ren fagmessig tilpasning uten oppfinnerisk preg, for å sikre knusing av snø og is. Å anvende en rist for å grovsortere større gjenstander anses

heller ikke å ha oppfinnerisk preg. Dette gjelder videre for å anvende tilgjengelige oppvarmede vannkilder, å dumpe snø fra lastebil direkte i smeltebassenget, og å bruke kalksandfilter. Om anlegget er plassert på en lekter, liggende ved kai med mulighet for å dumpe snø fra kaikant kan heller ikke anses som oppfinnerisk. De uselvstendige kravene 2-7 som viser til krav 1, kan etter dette ikke anses å inneholde trekk av patenterbar karakter.

- 39 Krav 8 er et selvstendig fremgangsmåtekrav som relaterer seg til en fremgangsmåte for anvendelse av rensesystemet i krav 1. Krav 8 tilfører ingen ytterligere trekk enn dem som allerede er omtalt angitt i D8. Følgelig oppfylder ikke krav 8 vilkåret om oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 2 første ledd. Dette gjelder også de uselvstendige kravene knyttet til krav 8.

Subsidiære kravsett

Nyhet

- 40 Både det første og det andre subsidiære kravsettet har nyhet i forhold til D6 og D8, siden ingen av disse publikasjonene viser eller omtaler bruk av henholdsvis en sorteringsinnretning som sorterer ut større objekter fra den forurensede snø og is forut for knuseinnretningen, og at anlegget er anordnet på en lekter. Det skal her også påpekes at det i disse kravene i motsetning til de prinsipale kravene kun er angitt vanntilførsel til omrøringskammeret. De selvstendige kravene i de to subsidiære kravsettene har følgelig nyhet overfor D6 og D8 med de ovenfor nevnte respektive trekk. Siden de selvstendige kravene har nyhet, så har også de respektive settene med uselvstendige krav nyhet.

Oppfinnelseshøyde

Det første subsidiære kravsett

- 41 Det eneste vesentlige trekket i det selvstendige krav 1 i det første subsidiære kravsettet som ikke direkte og utvetydig kan utledes av D8, er at det anvendes en sorteringsinnretning forut for knuseinnretningen som sorterer ut større objekter fra den forurensede snøen og isen. Dette trekket gjenfinnes i det uselvstendige krav 3 i de opprinnelig innleverte dokumenter og har dekning i beskrivelsen på side 2, linje 27-33 i den opprinnelige innleverte beskrivelsen. De opprinnelig innleverte figurene 1, 2 og 4 viser bruk av en rist plassert over inntaket for snø og is. Den tekniske effekten som oppnås med denne forskjellen, er at store fremmedlegemer, som ikke er isklumper, kan fjernes før de kommer inni smelteanlegget og slik at de ikke kommer i konflikt med en nedstrøms knuseinnretning.
- 42 Det objektive tekniske problemet som skal løses kan formuleres som hvordan unngå at store fremmedlegemer kommer inn i selve renseanlegget og påvirker den etterfølgende knuse-, smelte- og renseprosessen.
- 43 Å plassere en sorteringsinnretning for levert snø- og ismasse forut for knuse-, smelte- og renseanlegget, vil etter Klagenemndas syn være en åpenbar og fagmessig foranstaltning uten noe innovativt preg.

44 Det selvstendige krav 1, og det selvstendige fremgangsmåtekrav 8, i det første subsidiære kravsettet kan etter dette ikke anses å tilfredsstillere patentlovens krav til oppfinneshøyde.

Det andre subsidiære kravsett

45 Den eneste vesentlige forskjellen i forhold til D6 eller D8 er at anlegget omfatter en sorteringsinnretning forut for knuseinnretningen og at det videre er satt på en lekter i stedet for å oppta plass på land. Prinsipielt vil disse to tekniske trekkene ha forskjellige tekniske effekter. Sorteringsinnretningen gjør at man sikrer anlegget mot store gjenstander, og at det plasseres på en lekter en teknisk effekt ved at det oppnås en fleksibilitet i forhold til hvor snø og is kan smeltes og renses, samt at det ikke opptas noe permanent område som ellers kunne vært anvendt til noe annet. Klagenemnda kan ikke se at disse tekniske trekkene sammen gir en teknisk effekt og de må dermed behandles hver for seg. Når det gjelder sorteringsinnretningen og oppfinneshøyde, vises det til argumentasjonen ovenfor.

46 Med utgangspunkt i D8 som den nærmeste kjente teknikk, kan det objektive tekniske problemet som skal løses ved lekter-trekket formuleres som hvordan skape uavhengighet av et fast område for å smelte og rense tilført is og snø med varmere vann fra en stor vannkilde.

47 Fagpersonen sitter med den generelle kunnskapen som finnes, noe som gjør at vedkommende kjenner til at snø og is tidligere ble dumpet ut i sjøen direkte fra kai, men at dette nå ikke lenger er tillat grunnet utslippskrav. Ut fra dette er det Klagenemnda sin generelle oppfatning at fagpersonen ville velge å plassere et anlegg som angitt i D8 på en lekter slik at tidligere dumpeposisjoner nå også kan benyttes. Det selvstendige krav 1 i det andre subsidiære kravsettet kan etter dette ikke anses å tilfredsstillere patentlovens krav til oppfinneshøyde, jf. patentloven § 2 første ledd. Dette gjelder også de selvstendige kravene knyttet til dette.

48 Det andre subsidiære fremgangsmåtekravet tilfører ingen ytterligere trekk enn dem som allerede er omtalt i forbindelse med det andre subsidiære anordningskravet. Følgelig oppfyller heller ikke dette fremgangsmåtekravet vilkårene for oppfinneshøyde etter patentloven § 2 første ledd. Dette gjelder også de selvstendige kravene knyttet til dette.

49 Som følge av det ovenforstående, tar Klagenemnda ikke stilling til anførselen om overføring av patentet.

Det avsies slik slutning

SLUTNING

- 1 Klagen tas ikke til følge.
- 2 Patent nummer 334886 oppheves.

Elisabeth Ohm
(sign.)

Gunnar Nilsen Søndersrød
(sign.)

Turid Helene Tronbøl
(sign.)